

KUTYATÖRTÉNETEK

Ebek Casanovája: Kutyuli

Valamikor hajdanán volt nekünk egy kutyánk: Kutyuli. Szülőanyja – isten tudja milyen meggondolatlan félrelépés következtében – erősen elkorcsosult pulikutyákat kölykezett, s ezek közül egyik lett a mi kutyánk, aki fajtisztaságát ellensúlyozandó, „csakazértis” megmutatta ország-világnak, hogy nem a származás a fontos, remek házörző lett, kegyeiért az egész család vetélkedett, s haragját a környék félte. Nagy tekintély övezte; harcias, bátor kiállása, szenvedélyessége mindenkit lenyűgözött. Egy gyengéje azonban volt ennek a tökéletes kutyának, éspedig a „nők”. Éjszakánként el-eltűnt, merre járt, ki tudja, de legtöbb esetben kullancsokkal tért haza, s néha verekedés nyomait fedeztük fel rajta. Próbáltuk eltiltani a csavargástól, de nem sikerült. Hajtotta a vére, és semmi sem tarthatta vissza az éjszakai élettől. Hogy „nő” van a dologban, onnan tudtuk, hogy egyre több „kutyulifazonú” kiskutya született a környéken! Bele kellett nyugodnunk, hogy a mi Kutyulink afféle kutya Casanova. Reggelente – érezve, hogy jogos megrovásban részesül –, lapos kúszásban jött haza, s rimázkodott bocsánatért. Bűntudatos tekintetét míg élek, nem felejttem. Nem lehetett rá soká haragudni, pár korholó szó után megbocsátottunk neki, kiszedtük belőle a kullancsokat, s ő boldog farkcsóválással ugrált körül bennünket, s még aznap este – visszaeső bűnősként – ismét elment otthonról. Kétségtelen, hogy kutyapedagógusként nem lehettünk büszkék magunkra – bár kellemetlen bevallani –, csúfos kudarcot vallottunk.

Féltve és szeretve

Nem ma történt, s már rég elfeledtem, de most, hogy ezzel a témával foglalkozom, egyszerre eszembe jutott. Fiatal leányként dolgoztam a VIII. kerületi Kézműipari Vállalatnál. Szerettem ott dolgozni, mert munkatársaim aranyosak voltak. Családias volt a légkör. Ismertük egymás gondjait, örömeit, ha kellett segítettünk egymásnak, jó kis társaság volt. Panni kolleganőmék Rákosszentmihályon laktak családi házban. Természetesen a házhoz tartozott egy házőrző kutya, aki teljes jogú tagja volt a családnak, és úgy is viselkedett. A kutya nevére már nem emlékszem, csak arra, hogy valami jópofa neve volt, talán Ödön, én most – jobb híján – így hívom. Ödön ritkán és rövid időre ki-ki-ruccant a házból ügyeit intézni, ilyenkor a kerítés alatt ásott alagúton keresztül jutott ki az utcára. Rejtélyes útjai jó ideig titokban maradtak, míg aztán egy izgalmas esemény lebuktatta az alkalmi csavargót. Hogy mégsem kapott büntetést, annak oka van. Történt ugyanis a következő: a család legkisebb – épp csak totyogó – gyereke nyomtalanul eltűnt. Az egész család keresni kezdte, de sehol sem találták. Ki nem mehetett az utcára, hiszen be van zárva a kapu – mondta kétségbeesetten az apa. Ödön egyre nyugtalanabb lett, mert eszébe jutott a titkos alagút. Haladéktalanul elindult a lyuk felé, és átpréselte magát. A környéken főként kertés házak voltak, kerítéssel vagy anélkül. Ödön szaglászott egy darabig majd villámsebessen egy bozótos rész felé rohant. Rátalált a gyerekre, aki a nagy fűben édesdeden aludt. Ödön egy darabig töprengett, mit csináljon, de nem akarván felébreszteni a gyereket lefeküdt mellé, s hogy meg ne fázzon praclijával átölelte, testével melegítette. Így talált rájuk a kereső család.

Mindenki a megkerült kislányt dédelgette, de jutott a kényeztetésből Ödönnek is, aki egy rossz szót sem kapott a kiásott alagútéért.

Morzsi gazdát választ

Morzsi tacsókó kutya volt, mondhatom, elég ortopéd fazon. Megmosolyogtató jelenség! Alacsony, ám aránytalanul hosszú természetével, lebegő nagy fülével s meglehetősen gacsos lábával, fürgén járt-kelt a világban. Csillogó szemével értelmesen nézett, mindent megfigyelt és mindent értett. Nem a mi kutyánk volt, hanem a szomszédos Pali bácsié. Gyerekkutyaként került a szomszédomhoz, s mivel nincs köztünk kerítés, gyakran átbitangolt hozzánk. Szeretettel fogadtuk, s mivel általában nálunk mindig voltak unokák, hamarosan nélkülözhetetlen játszópajtássá vált, s már csak enni járt haza. Egy kicsit aggódtam, hogy Pali bácsi megneheztel ránk, hogy „elcsábítottuk a kutyáját”, de megnyugtató, hogy semmi gond, hiszen Morzsi az ő házát is őrzi, lelkiismeretesen ugat, ha hozzá jön valaki. Morzsinak hihetetlenül jó hallása volt, s már akkor jelzett, ha csak közeledtek a házhoz. Kötelességtudó volt, bár szerintem, korrumpálható, egy kis hasvakarásért bármire hajlandónak mutatkozott. Talán nem is a korrupcióra való bűnös hajlam vezérelte, inkább a naiv jóhiszeműség – mentegettem, mikor ez a vád érte. S különben is, ha jönne a betörő és Morzsit vakargatná, nem maradna ideje betörésre – érveltem okosan és elfogultan.

Hatalmas étvágya volt. Pali bácsinál rendes kutyakosztot kapott naponta kétszer, nálunk folyamatosan evett, hol csak egy kis nasit, hol komplett ebédet, s ha mi ettünk, függetlenül attól, hogy már két ebédet elfogyasztott, odaült a lábunk elé, esdeklő tekintettel nézett, nyalta a szája szélét, s vakkantgatott, finoman figyelmeztetve arra, hogy ő is van a világon. „Kétgazdás” étvágya volt! Nem álltuk meg, adtunk neki ezt-azt, amit mindig hálásan megköszönt, élénk farkcsóválással, ugrándozással hálálkodott, sokszor pusztított, azaz arcon nyalta az adakozót. Imádta a palacsintát. Mohóságában meg sem rágta, egyszerűen beszippantotta. Sokszor elképzelttem a palacsintákat, amint hosszanti irányban, egymásra stószolva helyezkednek el aránytalanul hosszú testében.

Egyet nem szerettem, ha nálunk aludt, ugyanis Morzsi falat rengető intenzitással horkolt. Nem is értettem, hogy jöhetett ki ebből a kis kutyából ilyen erőteljes hang. Első alkalommal alaposan ránk ijesztett. Este észrevétlenül belopódzott a lakásba, és meghúzta magát az asztal alatt. Lefeküdtünk. Egyszer csak arra ébredtem, hogy valaki horkol. Ösztönszerűen megböktem Nándit, de tiltakozott. Most már ő is figyelt. Valaki a közvetlen közelünkben iszonyatos hangerővel húzta a lóbőrt. Nyomozni kezdtünk. Hamarosan rátaláltunk az asztal alatt önfeledten alvó kutyára. Megböktük. Morzsi álmosan ránk pillantott, majd nem zavartatva magát, folytatta a csendháborítást. Ekkor rövid hezitálás után kitessekeltük a lakásból. Meglehetősen sértődött pófával távozott.

Unokáim Morzsival

Hamarosan egyértelművé vált, hogy a kutya minket választott gazdájának, s már csak enni járt haza, sokszor még azt sem. Szeretetre-méltó kis jószág volt, s amikor elpusztult, mindnyájan megsirattuk. Ami nagyon érdekes, hogy érezvén a halál közeledtét, nem nálunk, de nem is a Pali bácsinál, hanem a két telek határán lehelte ki a lelkét, mert hogy volt lelke, az biztos!

Buksi őrző-védő szolgálatban

Buksi mindenféle „nemesi kutyabőrökkel” hitelesített, több előneves, arisztokrata származású komondor volt. Közönséges, ám annál népszerűbb beceneve gazdáinak demokratikus hajlandóságáról árulkodott. De demokratikus név ide vagy oda, Buksi viselkedésében mindig volt valami méltóságteljes tartózkodás. Ez alól természetesen a gazdái és azoknak gyerekei – történetesen a lányoméék családja – kivételek voltak. Olyankor elfeledkezett a méltóságról, felhőtlen lazasággal hancúrozott, játszott a gyerekekkel, de amint valaki idegen jelent meg a színen, azonnal felvette fensőbbeséges, sőt, gőgös modorát, s előbb egy-két morgásnak is beillő figyelmeztetés után megkezdte házőrzői tevékenységét, ami rendszerint a jövevény szapora távozását, rossz esetben futását eredményezte. Ha Pali tudatta vele, hogy az illető barát, akkor nem szólt egy szót sem, de pillantásában burkolt fenyegetés volt, ha mégsem úgy viselkedne a vendég, ahogy illik, ő mindig kész megrendszabályozni az illetőt.

Ami miatt tollat ragadtam, az Buksi azon tulajdonsága, ami embernél is nagyon becsülendő, de egy kutyánál – nevezetesen Buksinál – egyenesen csodálatos, ez pedig a kötelességtudás, a becsület és megbízhatóság. Történt pedig a következő:

Vejemnek, Palinak, úgy hozta a sors, párnapos külföldi kiküldetésre kellett utaznia. Némi aggodalommal hagyta otthon feleségét és gyerekeit, és minden bizodalma Buksiban volt. Félrehívta a kutyát egy kis

négyszemközti beszélgetésre, mint férfi a férfivel. Buksi érezte, hogy nagyfontosságú ügyről lesz szó, ennek megfelelően méltóságteljes léptekkel közeledett a gazdi felé. Buksikám – mondta Pali –, nekem most el kell utaznom, s így rád vár az a feladat, hogy helyettesíts engem, és megvédd a családot. Vállalod? Buksi komoly képpel bólintott, és kezét, illetve mellső lábat adott rá. A nap eseménytelenül telt, a kutya egy percre sem hagyta magára a családot. Este, mikor lefekvéshez készülődtek, Buksinak nyoma veszett. Buksi, Buksi – kiáltották a gyerekek, s befutották a kertet, de a kutya nem volt sehol. Nóra lányom valamiért bement a hálósobába, s a küszöbön földbegyökerezett lábbal megtorpant. Buksi bent feküdt a franciaágyban, a frissen húzott ágynemű közt, kócos fűrtjei lazán szétterültek a párnán, s „embermódra” magára húzta a takarót, és egyik mellső lábát a paplanon nyugtatva mély hangon horkolt. Nóra a döbbenettől szóhoz sem jutott, de aztán lezavarta a „lelkes őrző-védőt”. Buksi kelletlenül kászálódott le az ágyról, és sérődötten elvonult, hogy a továbbiakban házon kívül teljesítse kötelességét. Lányom ráérezve a helyzet humorára, nevetve húzta át az agyat!

A kölyök Buksi Kingával és Noémivel

Kölyök Buxi a gyerekekkel

Döme és a „zöldszemű szörny”

Tiszai gáton biciklitúráztunk Szolnoktól-Szegedig. Népes társaságunk négy felnőttből és 9 gyerekből állt – mindenféle korosztály – és Döméből, Kati barátnőmék kutyájából. Döme teljes jogú családtagként illeszkedett a társaságba. Kedves kutya volt, nagyon szerettük. Végtelenül hűségesen szolgált – persze ez egy kutyának „kutyakötelessége” –, de egyéb szép tulajdonságai is voltak, ilyen a bátorság, önfeláldozás, és voltak gyarló tulajdonságai, például a féltékenység. Ezeknek a tulajdonságoknak az ecsetelésére két történetem van.

Életmentés mindenáron

A biciklitúra fénypontja volt, amikor lubickoltunk a Tisza vizében, persze csak a part mentén. Ilyenkor Döme is lelkesen pancsolt, s szemmel

láthatóan élvezte a vizet. A nagyobb fiúk elhatározták, hogy Jóskával – Kati férjével – átúsznak a túlsó partra. Már a folyó közepe táján úsztak, mikor észrevettük, hogy Döme egyre nyugtalanabban figyeli a távolodókat. Isten tudja, miféle gondolatok járhattak fekete fejében, de egyszer csak belevetette magát a vízbe, s villámgyorsasággal közeledett az úszók felé. Aggódva kiabáltunk utána, de Döme, mint aki se nem lát, se nem hall, megszállottan úszott Jóska felé, hogy megmentse. Utolérve cibálni, húzni kezdte kifelé. Küzdött „érte» és „vele”. Ekkor értettük meg Döme szándékát. Ösztöne veszélyt jelzett, s ő nem habozott. Hűségese szíve nem tűrhette, hogy a vad folyó elragadja a gazdit. Félelmet nem ismerve ment utána, hogy – ha kell, élete árán is – kimentse. Nem sejtette (szerencsére nem is sejtette), hogy ezzel alaposan megnehezítette az amúgy kitűnően úszó Jóska dolgát. Mikor végre csapzottan, az ádáz küzdelemtől kimerülve partra kerültek – Döme ezt kizárólag saját diadalának tudta be –, szelíd méltósággal körbejárt, learatva a hőstett elismeréseként kijáró simogatásokat. Értelmesen csillogó szemébe nézve látni véltem némi álszerénységet az

Döme, a hős

„óh, semmi kérem, ez a legkevesebb, amit érte tehettem” kifejezést, majd learatva a babérokat a társaság kellős közepén megrázta magát, s kimerülten elnyúlt a homokban.

A „zöldszemű szörny”

Eleinte sátorban aludtunk, aztán – csodálatos idő lévén – már nem állítottuk fel a sátrat, csak úgy a szabadban töltöttük az éjszakát, felettünk a csillagos ég. Amikor eloltottuk a tábortüzet és nyugovóra tértünk, szépen sorban elhelyezkedtünk a matracainkon, Döme végigyalogolt rajtunk, és szerintem megszámolta, megvagyunk-e valamennyien, végül ő is lefeküdt a sor végére.

Csongrádra érve nem a Tisza-parton töltöttük az éjszakát, hanem Katiék tanyáján. Jóska és Gergő elhatározták, hogy kint éjszakáznak a szabad ég alatt, természetesen Dömével együtt. Jóska feküdt a matrac közepén, egyik oldalán Gergő, másik oldalán Döme. Meg is voltak tisztességesen, amíg az éjszaka kellős közepén Dömének eszébe nem jutott, hogy mit is keres az ő gazdája mellett ez az idegen gyerek. Sem

Döme az egyik gyerekkel

oka, sem joga, hogy Jóska közelében legyen, elvégre sem kutyája, sem macskája. Addig-addig motoszkált fekete fejében az alattomos gondolat, míg akcióba lépett. Addig túrta-fúrta a mit sem sejtő alvó fiút, míg sikerült neki legördítenie a szivacsról. Ennek következtében szegény Gergő, két szőlőkaró között töltötte az éjszakát. Döme elégedetten feküdt mindenütt, Jóska balján, jobbán, de leginkább rajta keresztben. Úgy érezte, megvédte jogait, s egy csepp lelkipurdalást sem érzett a szőlőtövek alján, a homokban békésen szuszogó Gergővel szemben. Óh, kutyaerkölcsök!!!

Pamacs szívszorító története

Megállapításom, hogy **Katiéknál jó kutyának lenni!** Ennek bizonyítására elmesélem Pamacs kutya édes-bús történetét.

Máté, Kati barátnőmék fia, biciklivel járt ki Piliscsabára. Egyik ilyen útjánál nyöszörgésre lett figyelmes. Leszállt a bicikliről, s az árok partján egy újszülött vak kiskutyát talált, akit a kegyetlen emberek, alighogy életre született, máris halálra szántak, és kidobták. Máténak megesett a szíve a szerencsétlen kis jószágon, felvette, és a mellényébe rejtette. A kiskutyában alig volt élet, így Máté egyenesen hazavitte. Máté felesége éppen otthon volt, és ötödik gyereküket szoptatta. Elkülönítettek egy cumisüveget, és megkezdték a kiskutya táplálását. A következő napok küzdelme az életéért egyre több reménnyel kecsgetett. A kiskutya mohón szívta magába az életet, s hamarosan már rutinosan átölelte kis praclijával az életadó cumisüveget. Pofácskája lassan kikerekedett, s amikor lelkesen csóválni kezdte a farkát, a család végre megnyugodhatott, a kis jövevény az életet választotta.

Ahogy telt-múlt az idő, Pamacs elevenségével akaratlanul is rengeteg problémát okozott, s „gazdái” kénytelenek voltak megállapítani, hogy bizony egy ilyen kiskutya nem való városi lakásba, különösen nem oda, ahol kisgyerekek, sőt egy újszülött is van. Máté mi mást te-

Pamacs cumisüveggel

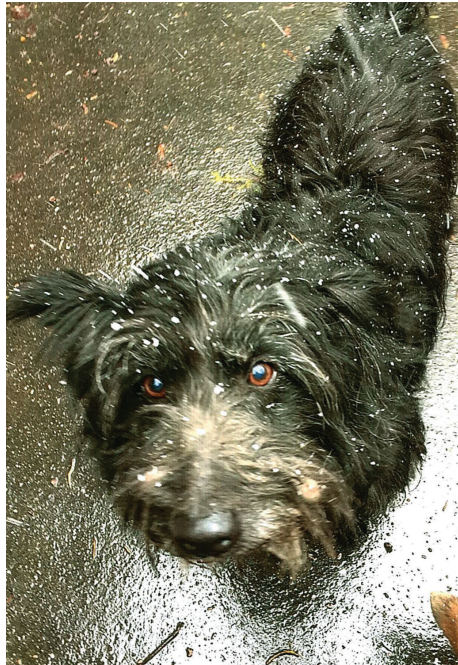
hetett, elvitte Pamacsot szüleihez, ahol nagy szeretettel befogadták. Látva a kiskutya tökéletes beilleszkedését az új családjába, megnyugodtak, Pamacs életútja jól alakult. A többi állat – egy regim macska, egy nagy kutya és madarak – egymáson túllicitálva kényeztették a játékos kutyakölyköt. Katiék nagy kutyája, egy husky, először meglepetten nézte a kis pulivakarékot, de megállapítva, hogy ez is ugat, tehát kutya, barátságosan megbocsátotta sokszor tiszteletlen viselkedését. Egyébként Pamacs sok derűs percet okozott a családnak, mert – terelőpuli géneket hordozva magában – mindenáron terelni akart. Katiéknak sok állatuk van, de nyájuk nincs, így Pamacs jobb híján a nagy kutyát kezdte terelni. Az a mafla meg hagyta magát. Szó szerint fejére nőtt a „gyerek”.

Aztán történt egy furcsa eset, ami megpecsételte Vera – Kati leánya – és Pamacs kapcsolatát. Vera meglátogatta a szüleit, és szemrevételezte a köré gyűlt állatseregletet. Felkapta Pamacsot, de egy pil-

lanat múlva ijedten letette. Fehér pulóvere tele lett kullancsokkal. Hogy hogy került Pamacsra a tengernyi kullancs, nem tudni, de rémisztő volt. Vera azonnal nekilátott az életmentésnek, azaz a kullancstalanításnak, ami különböző szereknek köszönhetően sikerült is. Pamacs hálásan és megkönnyebbülve nyalta meg Vera arcát, s ettől kezdve imádta Verát, s mint valami farkinca követte, amerre ment. Pamacs ma már felnőtt, sőt kutyaszámítás szerint középkorú. Szenvedéseire nem emlékszik, csak egy valamit tud biztosan és nem felejt, hogy a kullancsoktól Vera szabadította meg. Sokszor elérzékenyedve nézzük ezt a feltétel nélküli, odaadó szeretetet, s nem ritkán törölünk ki szemünkből egy-egy árulkodó könnycseppet, miközben vakarni kezdjük Pamacs füle tövét, vagy hozunk neki valami nassolni valót, amit hálás farkcsóválással fogad.

Pamacs a hóesésben

Pamacs portré